

**R.P. Leonardii Lessii E Societate Iesu Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censvris.
Prælectiones Theologicæ Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 1. Vbi & quando hoc Sacramentum sit institutum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](#)

Lapis post peccatum mortiferum. Patet hoc ex Concilio baptismum in mortale. Tridentino sess. 14. can. 1. & 7. Et colligitur Ioan. 20. vbi Dominus dedit Apostolis potestatem remittendi peccata per Sacramentum Pænitentia, & in votis retinendi negata absolutione: ergo non potest quis à peccato post Baptismum commissio liberari, nisi per Sacerdotis absolutionem. Ratio est: quia nemmo potest iustificari sine merito Pastoris Christi: atqui hoc in noua lege non applicatur nobis, nisi per aliquid Sacramentum, seu symbolum externum, vel certe non sine eius votis idque partim, ut faciliter iustificaremur: partim ut beneficium nostræ redemptionis in peccatorum expiatione exprimitus agnosceremus & testaremur.

Quando, & quale votum ad faciat.

Dixi, vel non sine eius voto: Quia Sacramentum ipsa exhibitum non semper est necessarium ad iustificationem: sed tunc diutaxat, quando adeo copia confessoris, & præceptum virget: alijs temporibus votum sufficit, & quidem implicitum inclusum in contritione. Sicut enim contritio includit propositum seruandi omnia mandata, ita etiam includit propositum vtendi illis praesidijs, quæ Dominus ad delendum peccata instituit. Ex- plicitum autem votum non est absolutè necessarium. Et ratio est: quia vera contritio per se sufficiens est abfque alio actu ad hominem iustificando, sicut sufficiens erat in lege naturæ & veteri: nam per Sacramentorum institutionem nihil est eius virtuti detratum: quare non requirit aliquem actum sibi coniunctum, qui iure naturæ non est necessarius. Confirmatur: quia hoc ex- pressum propositum confitendi non iustificat; scilicet enim requiritur propter opus externum iustificans: ergo quando non est opportunitas op- ris externi, non est hoc expressum propositum necessarium, sed ipsa contritio iustificat. Suppo- sita tamen huius Sacramenti institutione, & diu- no mandato de eius vsl, in contritione includitur votum seu propositum huius Sacramenti, sicut & aliorum præceptorum seruandorum; quod pro- positum sic inclusum sufficit, sicut supra de Ba- ptismo dictum est.

ARTICVLVS VI. & VII.

Vtrum Pænitentia sit secunda ta- bula post naufragium? & Vtrum hoc Sacramentum fuerit conuenienter in lege noua institu- sum?

27A D vtrumque responderetur Affirmatiue. De Sexto art. vide D. Thomam.

Quod autem Sacramentum hoc sit conuenienter in lege noua institutum: Probatur Primo, Ex parte Christi, qui instituit, qui est sapientissimus, vt pote Dei Sapientia. Secundo, Ex parte nouæ legis, & temporis gratiae; cuius remedia debebant esse & facilia, & certa, & copiosa utilitatis: tale autem remedium est hoc Sacramentum. Facile enim est confiteri sua peccata, nec possumus esse humano more certiores remissionis peccatorum, quam per hoc Sacramentum, quod ex opere ope- rato sanctificat. Denique non potest non esse vi- lissimum, in quo tot virtutum, ut fidei, spei, hu-

militatis, & pænitentia actus obeuntur, & dantur remedia contra futura peccata. Tertio ex parte Ecclesiæ, in quâ oportebat esse potestatem remit- tendi peccata ad meliorem eius gubernationem, & ne plerique in desperationem inciderent.

DVBIVM I.

Vbi, & quando hoc Sacramentum fit institutum?

R Esondebo esse institutum Ioannis 20. vi. 23. post resurrectionem; vbi Dominus infussans Institu- ait, Accipe spiritum sanctum: quorum remiseritis pec- cata, remittuntur eis; quorum remeritis, reteneta sunt. Ita docet Concilium Tridentinum sess. 14. cap. 1. & can. 3. Ex alijs autem Scripturæ locis non ita evidenter conuincitur: nam Matth. 16. v. 13. quâdo dicitur Petro, Et tibi dabo claves regni celorum: & Matth. 18. v. 18. vbi omnibus Apostolis dici- tur, Quocumque ligaueritis super terram, erunt ligata & in celis &c. generatim quidem promittitur hoc Sacramentum, non tamen datur vel instituitur.

Nec obstat illud Matth. 4. v. 17. Pænitentia agi- te, appropinquauit enim regnum celorum: & Lucas vltimo, Oportebat Christum pati, & resurgere a mortuis, prædicari in nomine eius pænitentiam in omnes gentes: non enim est ibi sermo de Sacramento Pænitentia, sed de acta virtutis Pænitentia, qui omni tempore fuit necessarius ad remissionem peccati: nam est iuris naturalis, ut inquit D. Thomas; vel potius, iuris supernaturalis, quod tamen ordinis gratia est connatuale, sicut præceptum fidei, spei, & Charitatis.

Verum, Quia hic actus pænitentia in nobis erat imperfectus, & raro tantus, quantus esse nunc est in debet, unde pauci à peccato liberati fuisse, Christus qui in noua lege venerat omnia perfice- re, assumpsit illum in materiâ Sacramenti, superaddens illi vim Sacramentali, & verbum absolu- tionis, quo faciliter certius & copiosius san- stificaremur.

DVBIVM II.

Vtrum ratio naturalis dicet sineulla reuelatione, dolorem peccati esse necessarium, & huius doloris esse aliqua edenda signa?

C Aietanus assertat, ratione naturali non co- gnosci, de peccato præterito esse dolendum, aut hunc dolorem esse peccati remedium, & vale- re ad reconciliationem. Similiter existimat, non cognosci, exterius aliquod signum doloris esse prodendum, nisi ob peccatum publicum.

Sed profectò contrariu est longè probabilius. Verior Ac Primo, cognosci ratione naturali, dolendum opinio esse de peccato, patet: Quia naturaliter cognoscimus peccatum esse malum contra dictamen recte rationis, atque adeo contra proprium bonum ho- minis, quod est honestum: ergo esse de eo dolen- dum. Item naturaliter possumus cognoscere, Deum offendì peccatis: tum quia sunt contra legem ra- tionis, cuius ipsum cognoscimus esse auctorem: tum quia ethnici id cognoverunt, vi patet ex Gorgia Platonis lib. 4. de Republ. Vnde nulla gens est tam barbara, quæ iram Deorum placare non nitatur. Secundo, dolorem & vindictam esse remedium